

Bruxelles, den 7. december 2017
(OR. en)

15563/17

SOC 802
EMPL 613
ECOFIN 1106
SAN 460
EDUC 451

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
dato:	7. december 2017
til:	delegationerne

Tidl. dok. nr.:	14636/17
-----------------	----------

Vedr.:	Styrkelse af lokalsamfundsbase- ret støtte og pleje med henblik på et selvstændigt liv - Rådets konklusioner
--------	---

Hermed følger til delegationerne Rådets konklusioner om styrkelse af lokalsamfundsbase-
ret støtte og pleje med henblik på et selvstændigt liv, der blev vedtaget af EPSCO-Rådet den 7. december
2017 på 3569. samling.

Styrkelse af lokalsamfundsbaseret¹ støtte og pleje med henblik på et selvstændigt liv
Rådets konklusioner

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM NOTERER SIG FØLGENDE:

1. Fremme af økonomisk og social samhørighed, bekæmpelse af social udstødelse og forskelsbehandling og fremme af et højt niveau for beskæftigelse og social beskyttelse er målsætninger for Den Europæiske Union, der er nedfældet i traktaterne. EU's charter om grundlæggende rettigheder fastsætter desuden, at EU-institutionerne og medlemsstaterne ved gennemførelsen af EU-retten bør respektere personlige, borgerlige, politiske, økonomiske og sociale rettigheder.
2. Den Europæiske Union er ikke blot en union af medlemsstater, men en union af deres befolkninger. Alle mennesker er født lige i værdighed og rettigheder, og alt liv har lige værdi. Mennesker, der står over for at skulle håndtere særlige udfordringer, vanskeligheder og ugunstige omstændigheder, bør have mulighed for at nyde godt af og drage fordel af behovsbaseret støtte, der tilskynder dem til aktiv deltagelse i samfundet og på arbejdsmarkedet. At give enkeltpersoner mulighed for at realisere deres potentiale, så de kan tage aktivt del i det sociale og økonomiske liv indebærer at støtte dem på kritiske tidspunkter gennem hele deres liv.
3. Den Europæiske Union og dens medlemsstater har påtaget sig en synlig forpligtelse til at beskytte udsatte personers rettigheder og til at styrke det selvstændige liv og inddragelse af lokalsamfundet, herunder ved at ratificere De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap, som anerkender, at alle personer med handicap har lige ret til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet med samme valgmuligheder som andre;

¹ I forbindelse med disse rådskonklusioner skal begrebet "lokalsamfundsbaseret" forstås i henhold til de fælles europæiske retningslinjer for overgangen fra institutionel pleje til lokalsamfundsbaseret pleje.

SOM UNDERSTREGER FØLGENDE:

4. Den fremtidige europæiske social- og arbejdsmarkedspolitik er i høj grad formet og påvirket af demografiske tendenser, digitaliseringen af økonomien, hastigheden og omfanget af ændringerne på arbejdsmarkedet og forskellige kriser.
5. De fælles europæiske værdier som menneskelig værdighed, ligestilling og respekt for menneskerettighederne skal være retningsgivende for vores samfund, indgå i den fortsatte udvikling af sociale modeller og støtte strukturer, der er egnede til det 21. århundrede. Medlemsstaterne, deres offentlige myndigheder, EU-institutionerne, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet på alle niveauer bærer i fællesskab og i overensstemmelse med deres kompetencer ansvaret for at arbejde hen imod et mere velstående og retfærdigt Europa, hvor økonomisk og social udvikling går hånd i hånd.
6. Selv om det juridiske ansvar og kompetencen for så vidt angår socialpolitikken primært ligger hos medlemsstaterne, og selv om gennemførelsen af passende reformer af plejesystemerne skal finde sted på nationalt plan, kan en mere omfattende debat på EU-plan som led i den åbne koordinationsmetode yde et vægtigt bidrag til udviklingen af fælles tilgange. Den europæiske søjle for sociale rettigheder, der fastsætter en række centrale principper og rettigheder, herunder retten til prismæssigt overkommelig langtidspleje af høj kvalitet, støtter denne linje.
7. En vellykket udvikling af en velfærdsstat kræver intelligent samspil mellem den sociale og økonomiske politik, tilskyndelse til innovation, fremme af iværksætterkultur og investering i menneskelig kapital og i arbejds- og levevilkår. Millioner af mennesker er stadig ikke i stand til at realisere deres potentiale på grund af personlige, samfundsmæssige og institutionelle begrænsninger, der kan gøre det vanskeligere for dem at føre et selvstændigt liv. Ud over at yde finansiel beskyttelse mod væsentlige sociale risici bør politikkerne fokusere på vedtagelse af foranstaltninger, der styrker aktivering og selvstændiggørelse af mennesker i alle aldre, fra børn til ældre.

8. Valg af plejemiljø bør være den enkeltes selvstændige beslutning, som bør respekteres. Det kræver en ændret tankegang at sikre en bredere anerkendelse af princippet om, at alle har ret til at leve et selvstændigt liv i deres lokalsamfund, at spille en aktiv rolle i samfundet og at deltage i beslutninger, der vedrører deres liv. I denne forbindelse spiller beskæftigelsesmuligheder for personer med handicap og ældre arbejdstagere en afgørende rolle i at sikre, at alle kan realisere deres potentiale.
9. Selv om der stadig er et stort antal segregerede boliginstitutioner i Unionen, er der en klar og væsentlig bevægelse hen imod lokalsamfundsbase­rede støtte- og plejemuligheder i medlemsstaterne. Det er imidlertid tydeligt, at omfanget og antallet af eksisterende boliginstitutioner ikke kan reduceres, før der er etableret prismæssigt overkommelige lokalsamfundsbase­rede løsninger af høj kvalitet. Der bør udformes en klar strategi og tilvejebringes væsentlige investeringer for at udvikle moderne lokalsamfundsbase­rede tjenester af høj kvalitet og øge støtten til plejere, især plejere i familien. Der bør navnlig være fokus på at skabe og udvide mulighederne for et selvstændigt og aktivt liv ved at prioritere en styrkelse af menneskers indflydelse på alle relevante områder. De tilbageværende boliginstitutioner bør støtte beboernes selvstændighed, yde individuel pleje af høj kvalitet og især dække behov hos plejeafhængige personer, hvor lokalsamfundsbase­ret pleje ikke er den foretrukne løsning. Det er afgørende at sørge for sikkerhed, værdighed og ikkediskriminerende forhold i alle plejemiljøer.
10. Kønsdimensionen skal tackles systematisk i forbindelse med et selvstændigt liv og lokalsamfundsbase­ret pleje og støtte. Det er på den ene side vigtigt at sikre en bredere anerkendelse af ulønnet plejearbejde, da en væsentlig del af plejen ydes af uformelle plejere i familien, primært kvinder. Der bør også ydes støtte til en bedre forening af plejeansvar og lønnet arbejde gennem hele livet for både mænd og kvinder med henblik på en mere ligelig fordeling af plejeansvaret mellem dem. På den anden side er der behov for at bekæmpe kønsbestemte løngab og kønsstereotyper i lønnede job, så flere mænd f.eks. tilskyndes til at arbejde i plejesektoren.

11. Innovation, herunder IKT-løsninger, bør anvendes til at øge kvaliteten af lokalsamfundsbasert støtte og pleje. Nye og kreative løsninger behøver dog ikke nødvendigvis at være baseret på teknologisk innovation. De kan også være baseret på sociale innovationer, som f.eks. samskabelse, den kollaborative økonomi og personorienteret design af tjenester.
12. De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde) yder et væsentligt bidrag til gennemførelsen af reformer. De støtter den sociale økonomi og sikrer en mere effektiv udførelse af politikker. Programmeringsperioden 2014-2020 giver en enestående mulighed for at fremme en mere målrettet brug af Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling til at støtte overgangen fra institutionel til lokalsamfundsbasert pleje under det tematiske mål om fremme af social inklusion og bekæmpelse af fattigdom. I denne forbindelse har flere medlemsstater programsat respektive politiske alternativer under de mest relevante investeringsprioriteter,

OPFORDRER

- KOMMISSIONEN TIL AT

13. fremme debat, styre grundige overvejelser om de mest aktuelle spørgsmål i forbindelse med overgangen til lokalsamfundsbaserte tjenester og fremme den praktiske gennemførelse af de fælles europæiske retningslinjer for overgangen fra institutionel til lokalsamfundsbasert pleje og værktøjskassen for anvendelsen af EU's fonde til dette formål
14. fortsætte med at øge udvekslingen af evidensbaserede og innovative løsninger, lovende praksis og ekspertise mellem medlemsstaterne, eksperter og civilsamfundet med henblik på at øge udbuddet af lokalsamfundsbaserte tjenester
15. fortsætte sit arbejde med at analysere kollektive husholdninger og tilskynde medlemsstaterne og Eurostat til at undersøge muligheden for at lade en analyse af mulighederne for at inddrage kollektive husholdninger i undersøgelserne eller andre relevante datakilder indgå i Eurostats pilotundersøgelser, idet der tages hensyn til omkostninger og ressourcer

16. fortsætte med at støtte iværksættelsen af strukturreformer og afprøve nye plejemodeller og -værktøjer, f.eks. gennem finansiering af innovationer og startups, som fremskynder udviklingen af lokalsamfundsbasert støtte og pleje og fremmer mulighederne for et selvstændigt liv gennem anvendelse af ESI-fondene, støtteprogrammet for strukturreformer og andre relevante finansieringsordninger (f.eks. det europæiske program for beskæftigelse og social innovation (EaSI) og Horisont 2020);

- **OPFORDRER KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL i overensstemmelse med deres respektive kompetencer og under hensyntagen til særlige nationale forhold**

17. at indlede en åben offentlig debat om at øge udbuddet af lokalsamfundsbaserede støtte- og plejemuligheder for at øge opmærksomheden i offentligheden og med jævne mellemrum at måle ændringer i den offentlige mening; at engagere sig aktivt i den offentlige debat med inddragelse af medier, eksperter, civilsamfundet, lokalsamfund og målgrupper, tilskynde til samarbejde med lokalsamfundene for at udrydde stigmatisering og tabuer, imødegå formodede risici, opnå en fælles forståelse og gensidig respekt og forberede alle interessenter på at udvikle og forbedre lokalsamfundsbaserede tjenester
18. at følge overvågningen af anvendelsen af ESI-fonde og andre relevante EU-finansieringsmekanismer tæt for at fremme overgangen fra institutionel til lokalsamfundsbasert pleje;

- **OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL under hensyntagen til deres særlige situation**

19. i relevant omfang at tage skridt til at mindske afhængigheden af institutionelle plejeløsninger, udvikle en uafhængig levende tilgang i alle plejemiljøer og fremskynde overgangen fra institutionel til lokalsamfundsbasert pleje ved at tilskynde til og fremme et liv i eget hjem og ydelse af støtte af høj kvalitet og ved at sikre større inddragelse af de berørte personer i beslutningstagningen

20. at øge udviklingen af lokalsamfundsbase­rede tjenester i overensstemmelse med de berørte personers og deres umiddelbare omgivel­ses behov
21. at fortsætte med at sætte deres ansvarlige myndigheder i stand til at udvikle innovativ, skræddersyet støtte på grundlag af relevante behovsvurderinger og under hensyntagen til de berørte personers og deres familiers forventninger ved udformningen og leveringen af tjenester. Dette omfatter retten til at vælge udbyder og plejemiljø blandt en række forskellige muligheder
22. fortsat at støtte, at den nødvendige lovramme, infrastruktur, kvalificeret personale og tjenester, som gør det muligt at leve et selvstændigt liv, tilvejebringes og er til rådighed. Investering i uddannelse, et sikkert arbejdsmiljø og passende arbejdsvilkår er af afgørende betydning for plejere, der yder lokalsamfunds­baseret støtte og pleje eller arbejder i boliginstitutioner
23. at inddrage og styrke lokalsamfundene mere i forbindelse med udformningen og gennemførelsen af politiske foranstaltninger, f.eks. gennem anvendelse af intelligente løsninger såsom deleøkonomien, og skabe synergier mellem forskellige politikområder for at opnå større omkostningseffektivitet og bæredygtighed på lang sigt
24. på baggrund af et arbejdsmarked under forandring at fremme øgede uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for personer, som har arbejdet i plejeinstitutioner, og tackle beskæftigelses- og kompetencebehov i plejesektoren. Der er behov for passende omskoling og opkvalificering for specialister, der arbejder i plejeinstitutioner, samt passende uddannelse til plejere, der yder støtte og pleje uden for institutioner, for at lette overgangen til nye former for arbejde i forbindelse med lokalsamfunds­baseret pleje
25. når det er muligt at indsamle sammenlignelige data opdelt efter udbudte tjenester eller særlige behov, årsag til ophold, alder og køn for antallet af personer, der bor i forskellige typer boliginstitutioner eller modtager andre former for pleje;

- **OPFORDRER UDVALGET FOR SOCIAL BESKYTTELSE TIL**

26. i samarbejde med Kommissionen fortsat at lette og fremme indsamling og udveksling af ideer, ekspertise, erfaringer og lovende praksis hen imod lokalsamfundsbaseret støtte og pleje inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse og social inklusion
27. at tilrettelægge tematiske gennemgange af positive udviklinger og resultater, der er opnået hen imod lokalsamfundsbaseret støtte og tilgængelige støttemuligheder, herunder i forbindelse med peer review i programmet for social beskyttelse og social inklusion
28. i samarbejde med Kommissionen og undergruppen vedrørende indikatorer under Udvalget for Social Beskyttelse at fastlægge de vigtigste berørte områder, indlede drøftelser og undersøge muligheden for at udvikle passende fælles indikatorer for tilgængelighed, prismæssig overkommelighed og langtidspleje af høj kvalitet inden for forskellige former for pleje.

REFERENCER**Den Europæiske Union**

- Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391)
- Europa 2020 - En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (EUCO 13/10)
- Lovgivningsmæssig ramme for ESI-fonde, navnlig forordning 1303/2013 (forordningen om fælles bestemmelser), 1304/2013 (ESF) og 1301/2013 (EFRU) (EUT L 347 af 20.12.2013)
- Støtteprogram for strukturreformer 2017-2020 (PE-CONS 8/17)
- Interinstitutionel proklamation om den europæiske søjle for sociale rettigheder².

Rådet

- Rådets konklusioner om sund og værdig aldring (15955/09)
- Resolution vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om en ny EU-ramme på handicapområdet (10173/10)
- Rådets konklusioner om støtte til gennemførelsen af den europæiske handicapstrategi 2010-2020 (11843/11)
- Rådets konklusioner om den europæiske pagt for mental sundhed og trivsel: resultater og kommende foranstaltninger (EUT C 202 af 8.7.2011, s. 1)
- Rådets konklusioner om social styring med henblik på et inklusivt Europa (15070/15)
- Rådets konklusioner om en integreret tilgang til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse (10434/16)
- Rådets konklusioner om fremskyndelse af processen med romaernes integration (15406/16)
- Konklusioner fra Rådet for Den Europæiske Union og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer om beskyttelse af migrantbørn (10085/17).

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_en.pdf

Kommissionen

- Udarbejdelse af hvidbog om Europas fremtid (Europas sociale dimension (8717/17), Styring af globaliseringen (9075/17), En dybere ØMU (9940/17))
- Kommissionens henstilling af 20. februar 2013 – Investering i børn: Hvordan man bryder den onde cirkel for de socialt udsatte (2013/112/EU)
- Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Status vedrørende henstillingen fra 2013 "Investering i børn: Hvordan man bryder den onde cirkel for de socialt udsatte" (8712/17)
- Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Den sociale investeringspakke, "Long-term care in ageing societies - Challenges and policy options" (SWD(2013) 41 final)
- Den europæiske handicapstrategi 2010-2020: et nyt tilsagn om et Europa uden barrierer (KOM(2010) 636 endelig)

Andet

- FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD)
- Den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK)
- Fælles europæiske retningslinjer for overgangen fra institutionel til lokalsamfundsaseret pleje og værktøjskassen for anvendelsen af EU's fonde til dette formål (2012)
- FN's komité for rettigheder for personer med handicap, generel kommentar til artikel 19: Retten til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet, 29. august 2017
- FN's konvention om barnets rettigheder
- De Forenede Nationers principper for ældre (1991)
- Den europæiske ekspertgruppe om overgangen fra institutionel pleje til lokalsamfundsaseret pleje (EEG)
- Rapport fra ad hoc-ekspertgruppen om overgangen fra institutionel pleje til lokalsamfundsaseret pleje (2012)
- European Network on Independent Living (ENIL)
- Rapport fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder "From Institutions to Community living", Part I - commitments and structures, Part II – funding and budgeting, Part III – outcomes for persons with disabilities (2017)
- Konklusioner om resultaterne af konferencen "Dignity + Independent living = DI" (den 12.-13. oktober, Tallinn, Estland)³.

³ http://www.sm.ee/sites/default/files/content-editors/Ministeerium_kontaktid/Ministeeriumi_tutvustus_ja_struktuur/conference_conclusions.pdf